

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата медичних наук, доцента закладу вищої освіти кафедри акушерства, гінекології та перинатології Буковинського державного медичного університету **Ясніковської Світлани Михайлівни** на дисертаційну роботу аспіранта кафедри акушерства та гінекології **Токаря Петра Юрійовича**, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань - 22 Охорона здоров'я зі спеціальності 222 Медицина на тему: «**КЛІНІКО-ПАТОГЕНЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕДЧАСНИХ ПОЛОГІВ У ЖІНОК**»

Актуальність вибраного дисертантом та керівником наукового дослідження не викликає сумнівів і зумовлена досить високою частотою передчасних пологів, яка, на жаль, не має тенденції до зниження. Щороку у світі передчасно народжується понад 15 мільйонів дітей, що становить близько 10% усіх пологів. За даними Центру медичної статистики МОЗ України в 2020 році в Україні частота передчасних пологів склала 7,5%.

Передчасні пологи мають негативний вплив на стан новонароджених та супроводжуються значними медичними ускладненнями, серед яких основними є респіраторний дистрес-синдром, порушення терморегуляції, інфекційні ускладнення, внутрішньошлуночкові крововиливи та порушення розвитку органів і систем. Згідно з чисельними дослідженнями, серед недоношених дітей з вагою менше 1000 грамів смертність досягає 50-60%, а серед дітей з вагою від 1000 до 1500 грамів – 20-30%. Це підкреслює важливість даної проблеми та вимагає своєчасної діагностики і впровадження ефективних методів лікування передчасних пологів.

Оскільки точні причини передчасних пологів досі недостатньо вивчені, одним із головних завдань сучасної акушерської науки є виявлення етіологічних факторів, серед яких найбільш вагомими є інфекційно-запальні процеси, патологія шийки матки, викидні в анамнезі, а також соціально-економічні фактори, такі як стрес, малоефективне медичне обслуговування та недостатній рівень доступу до сучасних засобів перинатального догляду.

Не дивлячись на велику кількість публікацій з даної проблеми, питання етіопатогенезу та відповідної сучасної терапії і профілактики передчасних пологів потребують подальшого вивчення.

Враховуючи вище означене, дисертаційну роботу Токаря Петра Юрійовича безумовно слід вважати актуальною та своєчасною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету «Збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок та дівчат при акушерській і гінекологічній патології». Державний реєстраційний номер: 0121U110020. Термін виконання: 01.2021-12.2025 рр.

Оцінка наукового рівня дисертації та наукової новизни основних її положень.

Автором проведено глибокий патентно-інформаційний пошук і детально проаналізована наукова література (глибина пошуку - переважно за останні 10 років).

Дисертаційне дослідження Токаря Петра Юрійовича виконано на сучасному науковому рівні та достатньому досліджуваному матеріалі.

Дисертантом сформульовані конкретні мета і завдання дослідження. Використані для цього методи досліджень є цілком адекватними та високоінформативними.

Розглядаючи основні питання **наукової новизни** представленої дисертаційної роботи, необхідно відзначити, що автором вперше окреслено комплексні критерії ранньої діагностики передчасних пологів у вагітних групи ризику, проведено визначення показників гормонального стану фетоплацентарного комплексу, генетичні дослідження у взаємозв'язку з ультразвуковими, морфологічними, імуногістохімічними і гормональними дослідженнями та визначена їх роль в розвитку даного ускладнення, розроблено диференційоване лікування.

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів.

На підставі отриманих результатів роботи, доповнено наукові знання стосовно окремих ланок патогенезу передчасних пологів.

Розроблена та впроваджена в практичну медицину комплексна система ранньої діагностики та індивідуалізованого лікування передчасних пологів, що враховує основні патогенетичні ланки формування даної патології і спрямована на своєчасне виявлення і корекцію порушень, що в подальшому дозволить попередити розвиток патології і мінімізувати перинатальні втрати.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна, повнота викладу в опублікованих працях.

Аналізуючи науково-методичне підґрунтя дисертації хочу зазначити, що обрана мета та поставлені завдання є чіткими, обґрунтованими та такими, що можуть бути досягнені в процесі виконання дослідження.

Статистична обробка, що проводилась у ліцензійному пакеті “MedCalc” з використанням відповідних методів оцінки, переконливо свідчить про достовірність отриманих результатів, а їх обговорення та висновки дозволяють стверджувати про достатній рівень обґрунтованості сформульованих автором наукових положень.

Хочу відмітити якість проведеної обробки результатів, достатню кількість таблиць та рисунків, які за своїм змістом та формою гармонійно доповнюють основний текст роботи.

Представлена первинна документація повністю відображає ретельно оброблені та узагальнені отримані дисертантом результати.

Матеріали дисертаційної роботи в повній мірі відображені в чисельних друкованих працях та виступах на наукових форумах. За темою дисертації опубліковано 7 статей в наукових фахових виданнях, 1 стаття в журналі який входить до наукометричної бази Scopus, 8 тез доповідей у матеріалх з'їздів, конгресів та конференцій в Україні та за кордоном.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Матеріали наукового дослідження можуть використовуватися для подальшого вивчення даної проблематики, а також в практичній діяльності акушерсько-гінекологічних стаціонарів. Ефективним буде їх впровадження в освітній процес кафедрами акушерства та гінекології закладів вищої освіти і в системі БПР лікарів акушер-гінекологів.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

Дисертаційна робота Токаря Петра Юрійовича всебічно охоплює проблему що вивчається, побудована за класичним принципом, змістовна, викладена науковою українською мовою, оформлена відповідно до вимог, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017р. № 40.

Проведена первинна експертиза на наявність плагіату за допомогою антиплагіатного сервісу «StrikePlagiarism» виявила, що рівень оригінальності текстових даних у поданій роботі становить 98,29%, а робота Петра Токаря є новою за формою та науковим змістом.

Принципових зауважень до дисертації та публікацій немає. Виявлені окремі механічні описки, незначні стилістичні та орфографічні помилки виправлені.

Під час рецензування дисертації до автора виникли наступні запитання:

1. Які варіації цього гену Ви виявили та як вони вплинули на розвиток передчасних пологів?
2. Чи виявляли Ви ознаки запального процесу в гістологічних дослідженнях, якщо так, то який вплив вони мали на розвиток передчасних пологів у обстежуваних жінок?

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Розглянувши дисертаційну роботу Токаря Петра Юрійовича на тему: «Клініко-патогенетичні основи прогнозування передчасних пологів у жінок»,

можна стверджувати, що дисертація є завершеною науковою працею, в якій отримані нові результати щодо вирішення науково-практичної задачі, що полягає у підвищенні ефективності менеджменту пацієнток з передчасними пологами.

За своєю актуальністю, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням, методичним рівнем, обґрунтованістю наукових положень і висновків та повнотою викладення в наукових працях, дисертаційна робота Токаря Петра Юрійовича повністю відповідає вимогам п. 6 Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року №44 «Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та може бути рекомендована до публічного захисту.

Рецензент

кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти

кафедри акушерства, гінекології

та перинатології Буковинського державного

медичного університету

Світлана ЯСНІКОВСЬКА

